

Fellesskriv til bydelene

Til:	Byrådsavdelingene og bydelene	Fellesskriv nr.:	1/2017
Fra:	Byrådsavdeling for eldre, helse og sosiale tjenester	Saksnr.:	201604839-32
Saksbeh.:	Sigbjørn Iversen	Arkivkode:	121
Telefon:	97722028	Utsendt dato:	16.01.2017
		Gjelder fra:	01.01.2017
		Gjelder til:	01.01.2018
		Erstatter:	Fellesskriv 2/2016

OPPFØLGING AV DRIFTSBUDSJETT 2017 FOR BYDELENE

Byrådets rundskriv for 2017 Retningslinjer for innlegging og periodisering av budsjett - Dok 3-tall - Samt oppfølging av driftsbudsjettet, inneholder retningslinjer for alle virksomheter knyttet til:

- Innlegging og periodisering av budsjett 2017
- Oppfølging av driftsbudsjett 2017

Fellesskriv 7/2009 Obligatorisk budsjettspesifikasjon pr resultatenhet fra 2010 – enhetlig begrepsbruk i Agresso, inneholder informasjon om bruk av begrepet resultatenhet (RES) i Agresso.

Dette fellesskrivet inneholder nærmere retningslinjer og administrative presiseringer knyttet til oppfølging av driftsbudsjett 2017 for bydelene.

1. Forhåndsplanlegging/analyse

Denne fasen omfatter alle bydelene. Målsettingen med arbeidet er å få en oversikt over:

- Konsekvensene av bydelenes budsjettvedtak for 2017. Dette omfatter både mål, aktivitetsplaner, økonomiske rammer og risiko knyttet til gjennomføring av omstillingstiltak.
- Hvilke bydeler som står i fare for å få merforbruk og som eventuelt bør underlegges forsterket økonomisk oppfølging i 2017.

Dette arbeidet skjer på følgende måte:

- Hver bydel skal sende inn oversikt over omstillingsbehov/budsjettforutsetninger, aktivitet/omstilling og beredskapsplan for korrektive tiltak.
- Det gjennomføres startmøter i løpet av februar 2017 med hver enkelt bydel for å gjennomgå mål, aktivitetsplan og bydelens økonomiske handlefrihet.

I Grønt hefte for 2017 er det stilt krav om at bydelenes budsjettforslag for 2017 skal inneholde en oversikt over omstillingsbehov, aktivitetsendringer og omstillingstiltak. Budsjettforslaget skal også vise hvordan merforbruk/mindreforbruk er forutsatt håndtert. Det skal gjøres konkrete

risikovurderinger av de mest kritiske forslagene til aktivitetsendringer og innsparingstiltak. Det skal redegjøres for hvilke korrektive tiltak som kan iverksettes dersom det oppstår avvik i forhold til budsjettforutsetningene.

I **vedlegg 1** er det utarbeidet flere skjema som bydelene **senest fredag 17. februar 2017** skal fylle ut og sende inn til Byrådsavdeling for eldre, helse og sosiale tjenester (EHS). Hensikten med disse skjemaene er å få en oppdatering av budsjettforutsetningene i avsnittet over, slik at disse er basert på bydelsutvalgets budsjettvedtak for 2017, faktisk status for aktivitetsnivå per 31.12.2016 og faktisk regnskapsresultat for 2016.

Dette arbeidet berører forhold vi skal ta opp på startmøtene. Det er derfor en fordel om bydelene er godt i gang med utfyllingen av skjemaene før disse møtene. Eventuelle uklarheter i skjemaene/behov for presiseringer kan tas opp på startmøtene.

Her følger en oversikt over skjemaene i vedlegg 1. Det er utarbeidet en veiledning for utfylling, som følger som **vedlegg 2** til dette fellesskrivet. Ta gjerne kontakt med Sigbjørn Iversen i EHS dersom noe er uklart.

Økonomisk handlefrihet – samlet omstillingsbehov 2017-2020

Bydelene skal beregne endring i økonomisk handlefrihet i 2017 og eventuelt også i senere år dersom bydelen har utarbeidet en økonomiplan for 2017-2020.

Arkfane 1 "Omstillingsbehov 2017" **skal** bydelen fylle ut.

Arkfane 2 "Ytterligere årseffekt i 2017" **skal** bydelen fylle ut.

Arkfane 3 "Realendring budsjett 2017" **skal** bydelen fylle ut.

Arkfane 4 "Nye aktivitetsforpliktelser i 2017" **skal** bydelen fylle ut.

Arkfane 5 "Salderingseffekt i 2017 på grunn av demografi" **skal** bydelen fylle ut

Demografikompensasjon skal dekke økt fremtidig utgiftsbehov som en følge av befolkningsendring. Demografikompensasjon er ikke definert som budsjettvekst i korrigert budsjett, og er derfor forutsatt å være teknisk nøytral. Dette kan slå ulikt ut i bydelene. Merknader kan være lavere eller høyere enn hva som er tildelt i demografikompensasjon, og kan derfor påvirke det økonomiske handlingsrommet. En viktig faktor er endringer i antall eldre på helårsbasis.

Aktivitetsendringer og omstillingstiltak i 2017

Det er behov for å få en systematisk oversikt over hvilke aktivitetsendringer, effektiviserings- og innsparingstiltak som er forutsatt i årsbudsjett 2017 i forhold til faktisk aktivitets- og kostnadsnivå ved inngangen til dette budsjettåret.

For hvert funksjonsområde er det behov for å vite hvilke tiltak som er planlagt iverksatt, planlagt økonomisk effekt og hvilken risiko som er knyttet til gjennomføringen. Med risiko i denne sammenheng menes hvor stor grad av usikkerhet det knytter seg til tiltaket i forhold til å oppnå den planlagte økonomiske effekt. Risiko kan graderes som høy, middels og lav.

Arkfane 6 "Aktivitet-omstilling" **skal** bydelen fylle ut.

Beredskapsplan for korrektive tiltak i 2017

For å øke muligheten til å håndtere uforutsette hendelser er det viktig at bydelene utarbeider en beredskapsliste med tiltak som kan gjennomføres dersom den økonomiske situasjonen skulle

kreve det. Tiltakene bør ha en relativt sikker og forutsigbar økonomisk effekt. Hvert av tiltakene skal beløpsfestes med forventet effekt. Tiltakene bør beløpe seg til 1-2 % av netto driftsramme.

Det er også viktig å få kjennskap til om bydelen har ufordelte avsetninger/økonomisk buffer i årsbudsjettet, som om nødvendig kan benyttes ved behov for å iverksette korrektive tiltak.

- Arkfane 7 "Beredskapsplan - økonomibuffer" **skal** bydelen fylle ut.

Sentrale avsetninger i 2017 – forventet bevilgning og forskuttering i budsjettet

Ved utarbeiding av prognoser er det viktig å ta hensyn forventet tildeling fra sentrale avsetninger på kapitlene 305, 306 og 308.

Det er utarbeidet en oversikt over hvilke avsetninger som kan bli fordelt til bydelene i løpet av budsjettåret. Her oppgis også bevilget beløp og fordelingsmetode. Ved hjelp av denne oversikten bes det om at bydelene fyller ut skjema som viser hva bydelen forventer å få tildelt av slike avsetninger og om bydelen har forskuttet tildelingen i budsjettet. Det tas forbehold for eventuelle endringer i avsatte beløp/fordelingsprinsipp i forhold til hva som forutsettes i dette fellesskrivet.

- Arkfane 8 "Avsetninger – oversikt" lister opp de aktuelle sentrale avsetningene
- Arkfane 9 "Avsetninger- bydelsnivå" **skal** bydelen fylle ut.

2. Ordinær månedsoppfølging i Agresso

Følgende gjelder for den ordinære månedsoppfølgingen i Agresso:

- Alle bydelene skal ved hver periodeavslutning ha avstemt og meldt inn ajourført justert budsjett.
- Alle bydelene skal månedlig innen fastsatte frister legge inn avviksprognoser. Med unntak for tertialrapportering og rapportering for november er fristen den 22. i hver måned.
- Rapporteringsfrist for november er fredag 15. desember 2017.

Merk at det skal legges inn avviksprognoser per KOSTRA-funksjon.

Vedlegg 3 viser inndelingen av funksjonsområder og KOSTRA-funksjoner i 2017.

EHS ber bydelene om å lese Kostra-veiledningen for 2017 som er tilgjengelig på hjemmesiden til Kommunal- og regionaldepartementet, se link til veiledningen i vedlegg 3. Vi anbefaler at bydelene spesielt ser på de funksjonene hvor det er foretatt justeringer/presiseringer av innholdet.

Avviksprognosen for året skal angi forventet avvik mellom justert årsbudsjett og årsregnskap. Avviksprognosen skal være basert på forbruk hittil i år og forventet forbruksutvikling resten av året. Det skal tas hensyn til korrektive tiltak som er besluttet og som vil bli iverksatt i løpet av året. Det er like viktig å registrere et forventet mindreforbruk som et forventet merforbruk.

Fra og med rapportering for februar skal bydelene innarbeide forventet fremført mer- og mindreforbruk fra 2016 til 2017 i årsprognosen.

I avviksprognosen skal det også tas hensyn til hva bydelen forutsetter tildelt av sentrale avsetninger i Dok 3 på kapitlene 305, 306 og 308.

Det er viktig å kunne utarbeide prognoser for ordinær drift. Derfor skal avvikspragnose for øremerkede midler (prosjektnummer som starter på 2 og 3) fremkomme særskilt i Agresso.

Utover dette plikter bydelsdirektøren snarest mulig å varsle EHS dersom det oppstår vesentlige negative avvik i forhold til budsjett, jf. Instruks for økonomiforvaltning i bydeler.

3. Rapportering til bydelsutvalget

I henhold til Instruks for økonomiforvaltningen i bydeler pkt 2.1 og 2.2 har:

- Bydelsutvalget ansvar for den økonomiske utviklingen i løpet av året, og for å iverksette tiltak for å hindre merforbruk i forhold til tildelt budsjetttramme.
- Bydelsdirektøren ansvar for å holde bydelsutvalget orientert om utviklingen i løpet av året, herunder foreslå nødvendige justeringer innenfor tildelt budsjetttramme, eller aktivitetsnivå.

I henhold til Instruks for økonomiforvaltningen i bydeler pkt 2.3 skal:

- Bydelsdirektøren 1. kvartal og 2. tertial utarbeide en rapport som gir en beskrivelse av den økonomiske utviklingen og av utviklingen i tjenesteproduksjonen i forhold til tallbudsjett og aktivitetsplaner. Rapportene skal legges frem for bydelsutvalget og oversendes byrådet.
- Bydelsdirektøren til hvert møte i bydelsutvalget utarbeide en rapport for utvikling i tjenesteproduksjon og økonomi. Statusrapporten skal vise utviklingen sortert på henholdsvis funksjonsområde, KOSTRA-funksjon og resultatenhet.

Det forutsettes at bydelen har etablert måleindikatorer i bydelens løpende månedsoppfølging som viser i hvor stor grad mål, strategier, aktivitetsplaner og tiltak blir gjennomført med de effekter som er forutsatt.

Budsjettavvik hittil i år og årsprognose skal som et minimum fremstilles på samme detaljeringsnivå som bydelsutvalgets budsjettvedtak. Bydelsutvalget velger selv om hovedinndelingen av den tekstlige fremstillingen skal være basert på KOSTRA eller resultatenhet. Uansett fremstillingsmåte må sammenhengen mellom KOSTRA og intern ansvarsstruktur komme tydelig frem.

EHS ber for øvrig om at statusrapport for tjenester og økonomi legges ut på bydelens intranett når slike rapporter blir fremmet for politisk behandling.

4. Forsterket økonomisk oppfølging

Ordningen med forsterket månedsoppfølging av bydeler som er i en vanskelig økonomisk situasjon blir videreført. Dette skjer gjennom styringsgruppen for bydelenes økonomioppfølging (BØS), som består av kommunaldirektører/seksjonsledere fra Byrådsavdeling for eldre, helse og sosiale tjenester, Byrådsavdeling for oppvekst og kunnskap, Byrådsavdeling for finans og Byrådslederens kontor.

På BØS-møte tas det stilling til om enkeltbydeler skal underlegges forsterket oppfølging i 2017. Denne beslutningen blir tatt på bakgrunn av kartleggingen i forhåndsplanlegging/analysefasen.

Bydeler som underlegges forsterket oppfølging vil blant annet bli pålagt å levere månedlig skriftlig økonomirapport og oversikt over aktivitetsutviklingen på sentrale tjenesteområder.

Bydeler kan bli underlagt forsterket oppfølging i løpet av året, dersom regnskapsutviklingen skulle tilsi dette.

5. Oppdaterte budsjettpremisser for 2017

Vedlegg 4 og 5 er oppdatert budsjettunderlag for 2017 og oppdatert Grønt hefte 2017. Begge disse vedleggene er basert på bystyrets budsjettvedtak, men er foreløpige inntil det foreligger endelig protokoll.

Merk noe avvik mellom tabellene i Vedlegg 4 på grunn av at ulike marginale avvik oppstår ved reduksjon i antall desimaler i kriteriesystemet. Vedlegg 5 viser den vedtatte budsjettrammen for bydelene. Her er det justert for slike avrundingsavvik.

Med vennlig hilsen

Endre Sandvik
kommunaldirektør

Svein Lyngroth
Økonomi og
administrasjonssjef

Godkjent og ekspedert elektronisk

Vedlegg: 1. Skjema for utfylling/innsending til EHS
2. Veiledning til utfylling av skjema
3. Inndeling i funksjonsområder og KOSTRA-funksjoner 2017
4. Oppdatert budsjettunderlag Dok 3 2017
5A og 5B. Oppdatert Grønt hefte Dok 3 2017

Kopi: Kommunerevisjonen